

PĀRSKATS

par biedrības „EAPN-Latvia” ieguldījumu nabadzīgo un sociāli atstumto cilvēku interešu aizstāvībā Latvijā 2017. gadā

Projekts „Atbalsts NVO ieguldījumam nabadzīgo cilvēku interešu aizstāvībā”

Materiāls ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild biedrība „EAPN-Latvia”.

Rīga, Oktobris 2017

Biedrības „EAPN-Latvia” priekšlikumi

- būtiski palielināt valsts institūciju pilnvaras un lomu, kas saistīta ar ilgtspējīgas tautsaimniecības attīstības nodrošināšanu, kas vērsta uz nabadzīgo un sociāli atstumto iedzīvotāju grupu dzīves līmeņa paaugstināšanu
- aktivizēt valsts institūciju sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, kuru mērķos un darbībā ir iekļautas vispusīgas un kvalitatīvas izglītības un ilgtspējīgas attīstības programmas (filozofijas, mākslas, humanitāro zinātņu)
- stimulēt finanšu piesaistes projektus nevalstiskajam sektoram saistībā ar izglītības un ilgtspējīgas attīstības programmu ieviešanu dzīvē

(Priekšlikumi iesniegti Latvijas Republikas Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijai.)

- aktivizēt Sociālo un darba lietu komisijas darbu ienākumu nevienlīdzības mazināšanā, rosinot tādu likumu pieņemšanu, lai katram cilvēkam būtu garantēta iespēju gūt pietiekamus ienākumus, kas nodrošina cilvēka cienīgu dzīvi atbilstoši Eiropas vērtību izpratnei
- kritiski izvērtēt pastāvošo likumdošanu attiecībā uz pabalstiem un pensijām, kas šodien tiek piešķirtas valsts iedzīvotājiem, un ar jaunām likumdošanas iniciatīvām novērst apstākļus, kas veicina nabadzību un sociālo atstumtību
- aktivizēt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, kuru darbībā ir iekļautas sociālās aizsardzības programmas; no publiskā sektora maksimāli atdalīt ražošanu un pakalpojumus sociālajās nozarēs
- veicināt nevalstisko organizāciju speciālistu dalību publisko līdzekļu izmantošanas plānošanas procesos un līdzekļu izlietošanas kontrolē
- stimulēt finanšu piesaistes projektus nevalstiskajam sektoram saistībā ar sociālās aizsardzības jomu, t.sk. veicinot sadarbību ar socioloģijas zinātniekiem un pētniekiem
- atbalstīt biedrības „EAPN-Latvia” – European Anti-Poverty Network Latvijas organizācijas – kā Sociālā partnera iekļaušanu Nacionālajā trīspusējās sadarbības padomē

(Priekšlikumi iesniegti Latvijas Republikas Saeimas Sociālo un darba lietu komisijai.)

- nekavējoši diskutēt par Labklājības ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas ieguldījumu Eiropas Savienības un Latvijas valsts likumu un citu normatīvo aktu izpildē un par pārskatu sagatavošanu atbilstošajām Eiropas institūcijām attiecībā uz bērnu tiesību aizsardzību Latvijā, iesaistot diskusijā nevalstiskās organizācijas, kuru darbība vērsta uz bērnu tiesību un interešu aizsardzību

(Priekšlikumi iesniegti Latvijas Republikas Saeimas Eiropas lietu komisijai.)

- pārskatīt un uzlabot likumdošanu attiecībā uz uzturlīdzekļu bērniem piedziņu, stiprinot atbalstu ģimenēm, it īpaši daudz bērnu ģimenēm

- veicināt grozījumus likumdošanā attiecībā uz jauno ģimeņu nodrošināšanu ar dzīvojamo platību
- pārskatīt un uzlabot likumdošanu attiecībā uz personu, kuras atgriezušās no brīvības atņemšanas vietām pēc kriminālsoda izciešanas, integrāciju sabiedrībā
- aktivizēt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, kuru darbība vērsta uz nabadzīgo un sociāli atstumto iedzīvotāju tiesisko aizsardzību cilvēktiesību un sociālajā jomā
(Priekšlikumi iesniegti Latvijas Republikas Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai.)
- aktivizēt Labklājības ministrijas darbu ienākumu nevienlīdzības mazināšanā; rosinot tādu likumu pieņemšanu, lai katram cilvēkam būtu garantēta iespēju gūt pietiekamus ienākumus, kas nodrošina cilvēka cienīgu dzīvi; ar nodokli neapliekamā ienākuma līmeni noteikt vismaz minimālās algas apjomā
- kritiski izvērtēt Labklājības ministrijas un Veselības ministrijas atbildīgo institūciju amatpersonu pilnvaras un lomu, kas saistīta ar nabadzīgo un sociāli atstumto cilvēku nodarbinātības, jauniešu-bezdarbnieku atbalsta, bērnu tiesību un interešu aizsardzības, daudz bērnu ģimeņu sociālās aizsardzības un invalīdu tiesību un interešu aizsardzības programmu ieviešanu
- novērst subjektīvā faktora negatīvo ietekmi un prasīt stingra standarta un objektīvu kritēriju ievērošanu atbildīgo amatpersonu darbībā
- stimulēt atbilstošu un pieprasītu programmu attīstību bezdarbniekiem Nodarbinātības valsts aģentūrā, iesaistot programmu plānošanā nevalstiskās organizācijas
- kopā ar NVO, darba devēju un darba ņēmēju organizācijām vienoties par Latvijas attīstībai atbilstošu modeli nodarbinātības jomā
- stimulēt pētījumus Latvijas reģionos par trūcīgo jauniešu vajadzībām un interesēm, piesaistot jaunatnes nevalstiskās organizācijas
- veicināt jauniešu-bezdarbnieku atbalsta programmu koordinātoru tīkla izveidošanos
- nodrošināt nevalstisko organizāciju speciālistu daļību publisko līdzekļu izmantošanas plānošanas procesos un līdzekļu izlietošanas kontrolē
- veicināt nabadzīgo un sociāli atstumto cilvēku iespējas pašiem uzsākt uzņēmējdarbību, t.sk. attīstīt sociālo uzņēmumu
- aktivizēt Dzimumu līdztiesības komitejas darbību un pilnvērtīgāk izmantot komitejai piešķirtās pilnvaras, lai aktualizētu un stiprinātu dzimumu līdztiesību nodarbinātības jomā un ienākumu palielināšanā līdzvērtīgi sievietēm un vīriešiem
- veikt pasākumus normatīvo aktu ievērošanas uzraudzības uzlabošanai bērnu tiesību aizsardzības jomā

- izstrādāt starpinstitucionālās sadarbības modeli; valsts līmenī koordinēt sociālo darbinieku metodisko vadību bērnu tiesību aizsardzībai
- veikt pasākumus rehabilitācijas programmu uzlabošanai un pilnveidošanai, kā arī rehabilitācijas pieejamības nodrošināšanai atbilstošos termiņos attiecībā uz cilvēkiem ar invaliditāti
- aktivizēt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, kuru darbībā ir iekļauta nabadzīgo un sociāli atstumto cilvēku nodarbinātības, sociālās aizsardzības, jaunatnes izglītības un nodarbinātības, invalīdu tiesību un interešu aizsardzības, bērnu tiesību un interešu aizsardzības un dzimumu līdztiesības veicināšanas programmas
- stimulēt finanšu piesaistes projektus nevalstiskajam sektoram saistībā ar nodarbinātības veicināšanu, dzimumu līdztiesību, sociālo aizsardzību, jaunatnes, it īpaši trūcīgās jaunatnes, izglītību un nodarbinātību, t.sk. veicinot sadarbību ar socioloģijas zinātniekiem un pētniekiem; no publiskā sektora maksimāli atdalīt ražošanu un pakalpojumus sociālajās nozarēs
- veicināt biedrības „EAPN-Latvia” – European Anti-Poverty Network Latvijas organizācijas – kā Sociālā partnera iekļaušanu Nacionālajā trīspusējās sadarbības padomē

(Priekšlikumi iesniegti Latvijas Republikas Labklājības ministrijai.)

- būtiski palielināt Izglītības un zinātnes ministrijas institūciju atbildīgo amatpersonu pilnvaras un lomu, kas saistīta ar kvalitatīvas izglītības nodrošināšanu nabadzīgo un sociāli atstumto iedzīvotāju grupām
- kritiski izvērtēt Izglītības un zinātnes ministrijas atbildīgo iestāžu ieguldījumu attiecībā uz bērnu tiesību un interešu aizsardzības un dzimumu līdztiesības veicināšanas programmu ieviešanu skolās, valsts un pašvaldību institūciju darbā ar sabiedrību, it īpaši jaunatnes izglītošanas politikā
- aktivizēt pasākumus izglītības pieejamības un kvalitātes nodrošināšanai jebkuram bērnam Latvijā; vispārējās izglītības programmas obligāti papildināt ar socializācijas, veselības un ētikas mācības saturu
- aktivizēt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, kuru mērķos un darbībā ir iekļautas kvalitatīvas izglītības veicināšanas, darbinieku stažēšanās iespēju palielināšanas, brīvā laika izmantošanas iespēju palielināšanas izglītības pilnveidošanai, bērnu tiesību un interešu aizsardzības, mediju pratības palielināšanas trūcīgajiem iedzīvotājiem, it īpaši jauniešiem, kā arī dzimumu līdztiesības veicināšanas programmas
- stimulēt finanšu piesaistes projektus nevalstiskajam sektoram saistībā ar mūžizglītības pieejamības nodrošināšanu tiem valsts iedzīvotājiem, kuri pieredzējuši nabadzību un sociālo atstumtību, ar bērnu tiesību un interešu aizsardzību un ar dzimumu līdztiesības veicināšanu

(Priekšlikumi iesniegti Latvijas Republikas izglītības un zinātnes ministrijai.)

- stimulēt mazā biznesa, t.sk. mājamatniecības, programmu attīstību visos Latvijas reģionos, iesaistot to plānošanā nevalstiskās organizācijas
- veikt pasākumus attiecībā uz mazajiem uzņēmumiem birokrātiskā sloga mazināšanai un konkurētspējas paaugstināšanai, t.sk. atbilstošas nodokļu sistēmas izveidošanai

(Priekšlikumi iesniegti Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijai.)

- paaugstināt pašvaldību darbinieku zināšanas par nevalstisko organizāciju lomu pilsoniskajā sabiedrībā
- stimulēt Latvijas pašvaldību un Latvijas nevalstisko organizāciju regulāru un vispusīgu sadarbību ar sabiedrisko padomju izveidošanu vai iecelt atbildīgos sadarbībai ar NVO pašvaldībās
- stimulēt Latvijas pašvaldības plānot un paplašināt sociālo projektu un iedzīvotāju integrācijas veicināšanas projektu konkursu apjomu, kuros tiek iesaistītas nevalstiskās organizācijas

(Priekšlikumi iesniegti Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.)

- kritiski izvērtēt Rīgas domes atbildīgo iestāžu amatpersonu pilnvaras un lomu, kas saistīta ar daudz bērnu ģimeņu sociālās aizsardzības programmu īstenošanu
- aktivizēt sadarbību ar Rīgas nevalstiskajām organizācijām, kuru darbībā ir iekļautas daudz bērnu ģimeņu sociālās aizsardzības programmas
- stimulēt finanšu piesaistes projektus Rīgas nevalstiskajam sektoram saistībā ar daudz bērnu ģimeņu sociālo aizsardzību

(Priekšlikumi iesniegti Rīgas domes Sociālo jautājumu komitejai.)

- veicināt Rīgas pašvaldības un nevalstisko organizāciju regulāru un vispusīgu sadarbību saistībā ar nabadzīgo un sociāli atstumto iedzīvotāju integrācijas jautājumiem
- stimulēt finanšu piesaistes projektus Rīgas nevalstiskajām organizācijām nabadzībā un sociālajā atstumtībā nonākušo iedzīvotāju integrācijai

(Priekšlikumi iesniegti Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta komitejai.)

http://www.eapn.lv/nvo_fonda_projekti/